

SZKOLNE ECHO

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 37
im. MARIUSZA ZARUSKIEGO W BIELSKU-BIAŁEJ

Nr 2/2025-2026

Drodzy Czytelnicy!

Przed Wami drugi numer w tym roku szkolnym naszej gazetki „Szkolne Echo”!

W bieżącym wydaniu dowiemy się, jakich patronów Roku 2026 wybrały Sejm i Senat RP oraz Sejmik Województwa Śląskiego. Przeczytamy ciekawy wywiad z pracownikami szkoły na temat nowego roku i zimy. Nie zabraknie także twórczości uczniów - czekają na Was piękne wiersze uczennic z klasy 8b oraz krzyżówka w języku angielskim. Polecamy również artykuł poświęcony uzależnieniu od telefonu, inspirującą historię Sławosza Uznańskiego-Wiśniewskiego - najstarszego polskiego astronauty - oraz relację z tego, co ciekawego można było zobaczyć podczas Śląskiego Festiwalu Nauki. W tym numerze przygotowaliśmy wyjątkowo bogaty kącik kulinarny, w którym każdy smakosz znajdzie przepis na pyszną potrawę. Jak zawsze nie zabraknie także solidnej porcji interesujących informacji z Polski i ze świata oraz naszych stałych rubryk, które z pewnością przypadną Wam do gustu.

Życzymy miłej lektury i wszystkiego najlepszego w Nowym Roku 2026!

Chętnych piszących, rysujących czy fotografujących zapraszamy do p. Magdaleny Góreckiej, bibliotekarki biblioteki klas młodszych. Masz talent, pasję, chcesz o tym opowiedzieć? Przyjdź albo napisz!

W TYM NUMERZE :

- Patroni 2026 Roku wybrani przez Sejm i Senat RP oraz Sejmik Województwa Śląskiego.
- Wywiad z pracownikami szkoły na temat nowego roku i zimy.
- Śląski Festiwal Nauki.
- Odłóż telefon i lepiej wykorzystaj czas.
- Kącik literacki.
- Kącik kulinarny.
- Kącik plastyczny.
- Krzyżówka w języku angielskim.
- Nietypowe święta stycznia i lutego.
- Humorek szkolny.

Autor ilustracji: Daria Druzhinina, 8b

Kim oni są?

Dobrześliśmy już do 2026 roku, a to oznacza, że czas przedstawić Wam jego patronów ustanowionych przez Sejm RP. Są to:

- Józef Czapski
- Ignacy Daszyński
- Sergiusz Piasecki
- Stanisław Staszic
- Mieczysław Fogg
- Józef Maksymilian Ossoliński
- Polskie Radio
- Polska Kolej

Rok 2026 jest również rokiem profilaktyki zdrowotnej- możecie śmiało marudzić rodzicom i dziadkom, żeby zrobili kontrolne badania, to dla ich dobra. 😊

A'propos rodziców i dziadków, to o większości tych postaci czy instytucji, o których mowa powyżej, bez trudu mogą Wam opowiedzieć. Znalazłem na tej liście dwie osoby, których nawet pradziadkowie mogą nie znać na tyle, żeby stworzyć dla Was ich barwny opis. I tu wkraczam ja, cały na białą 😊. Po przekopaniu najgłębszych zakamarków internetu znalazłem kilka ciekawych informacji dwóch śmiałkach z listy u góry, a dokładniej o Staszicu i Ossolińskim. Znacie bajkę „Muminki”? Mam nadzieję, że znacie i lubicie! Jeśli tak i jeśli do tego macie bogatą wyobraźnię, to zrobmy eksperyment: weźmy sobie Paszczaka i skrzyżujmy go z Włóczykijem, do tego dorzućmy trochę Migotka i szczyptę Tatusia Muminka. Jak ich wszystkich ze sobą połączymy, to mniej więcej da Wam obraz osoby Stanisława Staszica. Dlaczego? No właśnie... Gość w znoszonym płaszczu, z młotkiem w jednej ręce, lupą w drugiej i piórem za uchem, z nosem przy ziemi przemierza polskie góry (zagraniczne też). Tak mniej więcej można go sobie wyobrazić. Choć to bardzo niepełny obraz. Uzupełnię go o kilka informacji: wyglądał biednie, ale miał sporo pieniędzy. Nie wydawał ich na siebie, ale przeznaczył mnóstwo na szpitale, szkoły i potrzebujących ludzi. Był naukowcem, pisarzem, geologiem, nauczycielem, duchownym (choć trochę...nietypowym). Pomagał rozwijać przemysł i szkoły. Był dobry i miły dla osób potrzebujących i tych biedniejszych, nie lubił tego, że bogatsi czują się lepsi.

Kochał i uprawiał rośliny, fascynowało go odkrywanie kamieni i minerałów. Przeżył 71 lat...nie wiem, kiedy znalazł czas na to. żeby zrobić to wszystko, co zrobił. Czas widocznie musiał kiedyś biec wolniej niż dziś 😊

(Szukając o nim informacji korzystałem głównie z Wikipedii i Encyklopedii PWN).

Czas na bohatera numer dwa. Józef Maksymilian Ossoliński. Nasz rycerz na białym koniu. Nie wiem, czy na białym, ale na pewno na koniu, bo otóż jazda konna to była jedna z jego wielkich pasji. Wklepując jego nazwisko w internet, w pierwszej kolejności dowiecie się o tym, że miał absolutnego bzika na punkcie książek. To zdecydowanie jego największy bzik. Z jego inicjatywy powstało tzw. Ossolineum, które choć na początku znajdowało się we Lwowie, dziś można podziwiać we Wrocławiu. Całe szczęście, bo daje to większe szanse na to, że ktoś z Was je odwiedzi :) jest to, można powiedzieć- ogromna biblioteka zawierająca najcenniejsze rękopisy i książki. jakie udało się Józefowi zebrać, ale też te, które od wielu lat nadal są tam gromadzone jako dziedzictwo kulturowe Polski. Żeby nie skupiać się nadmiernie na samych książkach (mimo że nasz bohater pewnie by się z tego ucieszył, bo bez pełnych kufrów książek nie ruszał się nigdzie), opowiem, co tam jeszcze grało mu w duszy: kolekcjonował mapy, a nawet jako dziecko próbował tworzyć własne :) zbierał również rysunki, obrazy i grafiki. Wygląda na to, że był kolekcjonerem z krwi i kości o artystycznej i wrażliwej naturze :)

Materiały głównie z Wikipedii i strony https://www.wolamielecka.pl/53-wola/historia/126-jozef-maksymilian-ossoliski?utm_source=chatgpt.com

To tyle. Żeby dowiedzieć się więcej, musicie sami trochę poszperać :)

Miłosz Dereszewski, 7c

Autorstwa Polskie Radio SA - Praca własna, Domena publiczna, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=61224214>

Senat ustanowił rok 2026 Rokiem **Andrzeja Wajdy**, **Jerzego Giedroycia** oraz **błogosławionej Marii Elżbiety Czackiej**, aby uhonorować ich wkład w historię i kulturę Polski. Każda z tych postaci działała w innej dziedzinie, lecz wszystkie łączyła troska o człowieka i ojczyznę. Wajda kształtował świadomość narodową poprzez sztukę, Giedroyc poprzez słowo i myśl polityczną, a Czacka poprzez pomoc potrzebującym. Ich życie i działalność są ważnym wzorem dla współczesnych Polaków. Dzięki nim wartości takie jak wolność, odpowiedzialność i solidarność pozostają aktualne.

Pierwszym patronem tego roku jest **Andrzej Wajda** - był wybitnym polskim reżyserem filmowym i teatralnym. W swoich filmach często poruszał temat historii Polski oraz trudnych wyborów moralnych. Jego twórczość pomagała Polakom zrozumieć przeszłość i budować tożsamość narodową. Do jego najśłynniejszych dzieł należą „Kanał”, „Popiół i diament” oraz „Człowiek z marmuru”. Filmy Wajdy były doceniane nie tylko w Polsce, ale również na całym świecie. Reżyser otrzymał wiele prestiżowych nagród, w tym Oscara za całokształt twórczości. Andrzej Wajda uznawany jest za jednego z najważniejszych twórców polskiej kultury XX wieku.

Drugą bardzo ważną postacią jest **Jerzy Giedroyc**. Był wybitnym publicystą, myślicielem politycznym i redaktorem. Przez wiele lat kierował paryską „Kulturą”, jednym z najważniejszych czasopism emigracyjnych. Wspierał wolność słowa i sprzeciwiał się cenzurze komunistycznej. Giedroyc promował dialog oraz pojednanie Polski z sąsiednimi narodami. Jego idee miały duży wpływ na późniejszą politykę zagraniczną Polski. Współpracował z wieloma znanymi pisarzami i intelektualistami. Jerzy Giedroyc był symbolem niezależnego myślenia i odpowiedzialności za los kraju.

Trzecią osobą, o której nie można nie wspomnieć jest **błogosławiona Maria Elżbieta Czacka** - była hrabianką, zakonnicą i działaczką społeczną. Gdy miała około 9 lat, spadła z konia i uderzyła głową o ziemię. Początkowo wydawało się, że nic poważnego się nie stało, jednak z czasem jej wzrok zaczął się coraz bardziej pogarszać. Lekarze w tamtych czasach nie byli w stanie skutecznie jej pomóc. Ostatecznie Róża Czacka całkowicie straciła wzrok jako młoda dziewczyna. To doświadczenie bardzo ją dotknęło, ale nie załamało. Przeciwnie — stało się impulsem do tego, by całe życie poświęcić pomocy osobom niewidomym. Założyła Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi w Laskach niedaleko Warszawy. Do dzisiaj znajduje się tam Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych im. Róży Czackiej. W ośrodku tym uczą się niewidome dzieci i młodzież z całej Polski. Róża dbała o edukację, rozwój duchowy i godność swoich podopiecznych. Jej działalność opierała się na głębokiej wierze i miłości bliźniego. Czacka uczyła, że każde cierpienie można przemienić w dobro. 12 września 2021 roku została beatyfikowana jako wzór poświęcenia i służby innym.

Zofia Heczko, 8c

PATRONI ROKU 2026 WYBRANI PRZEZ SEJMIK WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Wiadomo już, że rok 2026 będzie Rokiem Górali i Obrzędów Pasterskich, bo województwo śląskie to nie tylko kopalnie i przemysł, ale również góry. A Beskidy to nie tylko piękne hale i górskie szlaki, ale także skarbnica tradycji, zwyczajów i obrzędów przekazywanych z pokolenia na pokolenie, dzięki którym tworzona jest unikalna tożsamość górskich regionów naszego województwa.

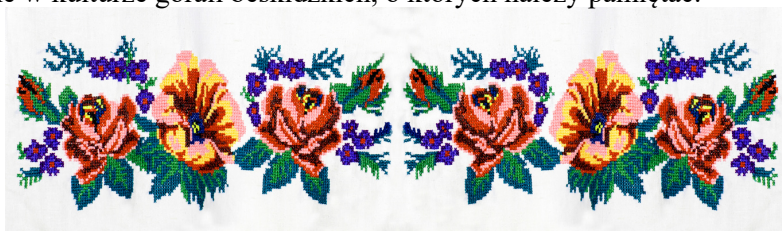
Dziedzictwo kulturowe górali w Beskidach jest bogate i różnorodne, a jego geneza wywodzi się od Wołochów - ludu pasterskiego, który przed wiekami przybył w nasze góry, przynosząc ze sobą cenną kulturę w postaci muzyki, pieśni, obyczajów, wierzeń, strojów i pasterskich tradycji.

Do najważniejszych elementów dziedzictwa kulturowego górali należą:

- *Tradycyjny wypas owiec* na halach prowadzony przez baców i związany z tym wyrób oscypków oraz wełny. W Centrum Pasterskim w Koniakowie można obejrzeć wystawę poświęconą wyrobom z wełny i drewna oraz całej kulturze pasterskiej. Województwo śląskie od 2008 roku realizuje program „Owca Plus”, którego celem jest ochrona bioróżnorodności oraz zachowanie krajobrazu Beskidów poprzez tradycyjny wypas owiec i kóz.
- *Redyk* czyli uroczysty przemarsz baców, juhasów i stad owiec. Redyk wiosenny nazywany jest „Miyszaniem owiec” – jest odświętnym wyprowadzeniem owiec na hale i odbywa się w Brennej, Wiśle, Soblówce, Koniakowie czy Korbielowie; zaś redyk jesienny czyli powrót owiec z hal spotkać można w Węgierskiej Górcie. Oba wydarzenia towarzyszą festyny, warsztaty pasterskie, a dzieciom na zakończenie sezonu rozdawane są redykołki czyli mini- oscypki.
- *Górska muzyka, śpiew i taniec zbójnicki* czyli taniec korowodowy wykonywany tylko przez mężczyzn trzymających w ręku ciupagę, którzy krążą wokół siebie w rytm skocznej, radosnej muzyki, granej przez góralską kapelę, ale się nie dotykają. Taniec pokazuje męską siłę i zręczność, a kobiety w pięknych strojach góralskich pełnią rolę estetyczną. Tradycyjna góralska kapela składa się z tzw. muzykantów grających na skrzypcach i basach, w użyciu są także dudy, piszczałki i gęśle. Śpiew wykonywany jest wielogłosowo a czasem wzbogaca się go okrzykami.
- *Stroje* górali beskidzkich zdobione bogatymi haftami i aplikacjami.
- *Gwara*, która jest dialektem języka polskiego zawierającym sporo staropolskich archaizmów. Do najbardziej charakterystycznej cechy należy: mazurzenie czyli zastępowanie głosek „sz” i „cz” głoskami „s” i „c”, wymawianie głoski „o” jako „ł” dlatego górale mówią „łoscypek” zamiast oscypek, „h” wymawiane jako „k” i temu „pokwolić” zamiast „pochwalić”.
- *Architektura drewniana*: tradycyjne góralskie chaty budowane są z bali, a ich wnętrza często zdobią ręcznie rzeźbione meble z motywami ludowymi. Przykładem w naszym regionie jest Chata Kawuloka w Istebnej.
- *Rzemiosło*: snycerstwo (rzeźbiarstwo w drewnie), kowalstwo, haft, koronkarstwo, którego tajniki poznać można w Centrum Koronki Koniakowskiej w Koniakowie.

Przez cały rok 2026 w województwie śląskim będą się odbywały wydarzenia kulturalne, wystawy, koncerty i spotkania, przyczyniające się do popularyzacji wiedzy o znaczeniu pasterstwa dla kultury, przyrody i gospodarki. Będzie to także sposób na przypomnienie, że tożsamość regionu budują ludzie – ich tradycje, język, muzyka i codzienna praca. Niezwykła gościnność, pracowitość i przywiązanie do korzeni oraz ziemi to cechy często podkreślane w kulturze górali beskidzkich, o których należy pamiętać.

Olga Szymlak, 7a

Źródło ilustracji: <https://pixabay.com.pl/> (darmowa grafika)

WYWIAD Z PRACOWNIKAMI SZKOŁY NA TEMAT NOWEGO ROKU I ZIMY

Nowy rok to czas nowych planów, marzeń i postanowień. Zima sprzyja zarówno odpoczynkowi, jak i zimowym aktywnościom. Zapraszamy więc do krótkiej rozmowy o tym, co chcemy osiągnąć, jak spędzamy zimę i czego oczekujemy od najbliższych miesięcy.

Czy robi Pan/Pani noworoczne postanowienia? Jeśli tak — jakie?

p. Jadwiga Bakun: Raczej nie robię.

p. Mirosława Galas: Nie robię.

p. Magdalena Górecka: Nie robię.

p. Sławomir Grzegorzek: Nie robię.

p. Ewa Kosińska: Nie robię.

p. Anna Kruczała: Tak, co roku to samo: ograniczyć słodycze.

p. Rafał Kucharski: Co roku, nawet nie jedno.

p. Alicja Kutscha: Robię – nie będę jeść słodyczy. Przeważnie się nie udaje. 😊

p. Monika Świstun: Tak robię. Postawię na zdrowsze odżywianie.

p. Natalia Wiewióra: Robię nie tyle postanowienia, co stawiam sobie konkretne cele, które chcę osiągnąć. W odróżnieniu od postanowień, w celach ustalamy kroki do osiągnięcia. W nowym roku chciałabym napisać i wydać własną książkę.

Jaka jest jedna rzecz, której chciał(a)by się Pan/Pani nauczyć lub spróbować w nowym roku?

p. Jadwiga Bakun: Jeździć na łyżwach.

p. Mirosława Galas: Wejść na szczyt, który ma ok. 3000 metrów.

p. Magdalena Górecka: Skoczyć na bungee i polecieć samolotem.

p. Sławomir Grzegorzek: Pływać na kitesurfingu.

p. Ewa Kosińska: Robienie biżuterii z żywicy.

p. Anna Kruczała: Nie mam takiej rzeczy.

p. Rafał Kucharski: Pływać żaglówką.

p. Alicja Kutscha: Chciałabym spróbować pojeździć na nartach wodnych.

p. Monika Świstun: Spróbować się nauczyć nowego języka.

p. Natalia Wiewióra: Moim marzeniem jest nauczyć się grać na skrzypcach, więc może czas spróbować. 😊

Czy lubi Pan/Pani sporty zimowe? Jeśli tak – które szczególnie?

- p. Jadwiga Bakun: Jeżdżę na rowerze, nawet zimą.
- p. Mirosława Galas: Narty.
- p. Magdalena Górecka: Kocham łyżwy.
- p. Sławomir Grzegorzek: Narty.
- p. Ewa Kosińska: Nie lubię, chyba że spacer po śniegu.
- p. Anna Kruczała: Jazda na łyżwach.
- p. Rafał Kucharski: Nie lubię, bo nie lubię zimna.
- p. Alicja Kutscha: Narty.
- p. Monika Świstun: Bardzo lubię narty i sanki oraz chodzić na lodowisko.
- p. Natalia Wiewióra: Bardzo lubię jeździć na nartach i oglądać jazdę figurową na lodzie.

Jaka jest Pana/Pani ulubiona zimowa potrawa lub napój?

- p. Jadwiga Bakun: Zupa dyniowa.
- p. Mirosława Galas: Rosół, herbata.
- p. Magdalena Górecka: Kwaśnica.
- p. Sławomir Grzegorzek: Napój kofola, żeberka.
- p. Ewa Kosińska: Herbata z imbirem i ogólnie potrawy z imbirem.
- p. Anna Kruczała: Herbata zimowa i zupa czosnkowa.
- p. Rafał Kucharski: Lubię orientalne potrawy.
- p. Alicja Kutscha: Herbata zimowa.
- p. Monika Świstun: Herbata z imbirem i z cytryną, i pierniczki.
- p. Natalia Wiewióra: Zupa dyniowa z grzankami i pestkami dyni.

Co jest ważniejsze zimą: ruch czy ciepła herbata i koc? (można odpowiedzieć z uśmiechem)

p. Jadwiga Bakun: Ruch. Zdecydowanie, przez cały rok.

p. Mirosława Galas: Ruch.

p. Magdalena Górecka: Ważne są obie rzeczy i jakoś je godzę. Lubię zimą chodzić po górach a wieczorami czytać książkę pod kocem. Koniecznie z herbatką.

p. Sławomir Grzegorzek: Ruch, ale nie gardzę również ciepłą herbatą.

p. Ewa Kosińska: I to, i to. 😊

p. Anna Kruczała: Obie te rzeczy.

p. Rafał Kucharski: Ciepła herbata pod kocem.

p. Alicja Kutscha: Ruch, zdecydowanie. 😊

p. Monika Świstun: Zdecydowanie ruch.

p. Natalia Wiewióra: Ciepła herbata pod kocem z dobrą książką. 😊

Jakie życzenia chciał(a)by Pan/Pani złożyć całej naszej szkolnej społeczności na Nowy Rok?

p. Jadwiga Bakun: Aby byli dla siebie mili i uśmiechali się do siebie nawzajem.

p. Mirosława Galas: Żeby każdy znalazł trochę spokoju i ciszy. Spełnienia marzeń.

p. Magdalena Górecka: Abyście zawsze byli sobą i uśmiechali się do wszystkich, bo uśmiech pomaga na wszystko.

p. Sławomir Grzegorzek: Aby ten rok był najszczęśliwszym rokiem życia.

p. Ewa Kosińska: Dbajmy o siebie każdego dnia.

p. Anna Kruczała: Dużo spokoju oraz radości.

p. Rafał Kucharski: Aby wszyscy się uśmiechali i byli szczęśliwi.

p. Alicja Kutscha: Aby spełniły się wszystkie marzenia, aby zapanował pokój na świecie.

p. Monika Świstun: Samych dobrych chwil i dużo przyjaciół.

p. Natalia Wiewióra: W Nowym Roku życzę Wam, aby każda napotkana trudność stawała się źródłem siły a każdy krok prowadził do spełniania marzeń i odkrywania swoich talentów, mocnych stron i możliwości.

Dziękujemy za rozmowę.

Wywiady przeprowadziły: Martyna Grabska i Milena Kawka z 6b.

Źródło ilustracji: <https://pixabay.com/pl/> (darmowa grafika)

Imprezą wartą zobaczenia jest Śląski Festiwal Nauki w Katowicach. Tegoroczna edycja Śląskiego Festiwalu Nauki Katowice odbyła się w dniach 6-8 grudnia pod hasłem „Eksperymentuj” i zgromadziła kilkadziesiąt tysięcy widzów (82000). Można było zwiedzić mnóstwo interesujących wystaw (2779 wystawców). Posłuchać 1170 prelegentów i prelegentek dzielących się wiedzą na 24 scenach. Był tam m.in. Sławosz Uznański-Wiśniewski, który udzielał wywiadów i opowiadał o astronomii oraz o tym, jak się czuł podczas swojego lotu w kosmos. Warto wiedzieć, że na Śląski Festiwal Nauki przybywają różne szkoły i uczelnie wyższe, a naukowcy pokazują to, czym się zajmują. Można dowiedzieć się różnych ciekawych rzeczy np. jak zaintubować człowieka, doświadczyć wad wzroku w specjalnych goglach, wykonać ciekawe doświadczenie chemiczne, rozwiązać quiz o Korei, czy odwiedzić stanowisko Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości lub wejść do modelu 3D jelita grubego.

Kolejny Festiwal odbędzie się w dniach 5-7 grudnia 2026 roku – już nie mogę się doczekać. Zapiszcie sobie w kalendarzu!

Anna Obszańska, 5d

Odlóż telefon i lepiej wykorzystaj czas

Czy jesteś uzależniony od telefonu? Odpowiedzi mogą być różne, jednak w dzisiejszych czasach większość młodzieży spędza wiele godzin marnując czas przed ekranem i nie zdając sobie sprawy z tego, jak bardzo ma to na nas zły wpływ.

Ciągłe wpatrywanie się w telefon powoduje przede wszystkim duże zmęczenie, bóle karku i pleców, zaburzenia snu, problemy z koncentracją, stres, problemy w relacjach spowodowane przebywaniem w świecie wirtualnym, co odbywa się kosztem realnych relacji, brak motywacji do działania, brak energii, narażenie na niebezpieczne treści i hejt, przebodźcowanie, problemy ze wzrokiem, uzależnienie, zanikanie szarych komórek, brak zainteresowania otaczającym światem, zaniedbywanie obowiązków, otępienie, a w przypadku małych dzieci nadpobudliwość.

Co nas tak naprawdę uzależnia?

Spędzanie czasu z telefonem, w szczególności w mediach społecznościowych aktywuje dopaminę czyli neuroprzekaźnik odpowiedzialny za odczuwanie przyjemności i satysfakcji. Mimo że pełni on kluczową rolę w naszym przetrwaniu i motywacji jego nadmiar prowadzi do uzależnienia. Właśnie dlatego nałogowcy odczuwają dyskomfort nie mając przy sobie telefonu.

Przeciętny nastolatek scrolluje średnio 5 godzin dziennie, co tygodniowo daje 70 godzin, a rocznie 1825 godzin czyli 76 dni.

Podsumowując, zamiast marnować tyle czasu, polecam go poświęcić na np. rozwijanie swoich pasji, spędzanie czasu z rodziną i przyjaciółmi.

Karolina Kazior 7a

Korzystałam z artykułu pani psycholog Ewy Nadziei

Źródło ilustracji: <https://pixabay.com.pl/> (darmowa grafika)

Czy wyobrażaliście sobie kiedyś lot w kosmos? Okazuje się, że takie marzenia mogą się spełnić! Dowodem na to jest Sławosz Uznański-Wiśniewski – Polak, który został wybrany na astronautę Europejskiej Agencji Kosmicznej.

Sławosz Uznański-Wiśniewski urodził się w Łodzi w 1984 r. Już jako chłopiec był bardzo ciekawy świata. Interesowało go, jak działają różne urządzenia, dlaczego świecą gwiazdy i co znajduje się poza Ziemią. Lubił się uczyć i zadawać dużo pytań, co bardzo pomogło mu w dorosłym życiu.

Kiedy dorósł, został inżynierem i naukowcem. Studiował na dobrych uczelniach i ciężko pracował, aby spełniać swoje marzenia. Przez pewien czas pracował w CERN-ie, czyli wielkim centrum naukowym, gdzie naukowcy z całego świata badają tajemnice Wszechświata i cząstek elementarnych.

W 2022 roku Sławosz Uznański-Wiśniewski osiągnął ogromny sukces. Został wybrany spośród tysięcy kandydatów jako astronauta Europejskiej Agencji Kosmicznej. To wielkie wyróżnienie i powód do dumy dla całej Polski. Poleciał na Międzynarodową Stację Kosmiczną, która krąży wokół naszej planety.

Podczas misji w kosmosie wykonywał różne doświadczenia naukowe np: zaawansowanych jednostek AI w warunkach niskiej grawitacji, wpływu długotrwałego pobytu w kosmosie na zdrowie psychiczne człowieka, czy też wykorzystania mikroglonów w przyszłych misjach kosmicznych i medycynie kosmicznej. Taka praca wymaga odwagi, wiedzy i dobrej współpracy z innymi. Historia Sławosza Uznańskiego-Wiśniewskiego pokazuje, że warto wierzyć w siebie i spełniać swoje marzenia.

Ostatnio byłem na Śląskim Festiwalu Nauki w Katowicach, gdzie właśnie Pan Sławosz miał wykłady na następujące tematy:

- Nasz człowiek w kosmosie.
- Astronauta przyszłości. Eksploracje w kontekście badań misji IGNIS.
- Technologie kosmiczne dziś: po co latamy w kosmos i kto prowadzi globalny wyścig.

Jestem pod wielkim wrażeniem Pana Sławosza.

Gabriela Obszańska, 7a

Zdjęcia autorstwa NASA - <https://images.nasa.gov/details/iss073e0249461>, Domena publiczna, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=168763964>

Wspólne zdjęcie załogi Ax-4 i Ekspedycji 73. W czarnych strojach od lewej: Tibor Kapu, Peggy Whitson, Shubhanshu Shukla i Sławosz Uznański-Wiśniewski

Krewetka pistoletowa

Wiesz, że istnieje krewetka, która ma pistolet ? Krewetka pistoletowa (łac: *Alpheus bellulus*) to skorupiak z rzędu dziesięcionogów, ona sama ma 5 cm, a prawe szczypce większe od lewych. Za ich pomocą wytwarza huk o natężeniu 210 decybeli i bańkę „śmierci” o temperaturze 4800°C porównywaną do powierzchni słońca.

Rekin grenlandzki

Mam jeszcze asa w rękawie : to rekin grenlandzki. Żyje on ponad trzysta lat! Mierzy 6,4 metra. Jego wiek sprawdzano za pomocą śladów wybuchów bomb termojądrowych. Co ciekawe, jest on dorosły w wieku 150 lat, a jego mięso jest toksyczne. Wiemy to z legend Inuitów (to grupa rdzennych ludów obszarów arktycznych i subarktycznych Grenlandii, Kanady, Alaski i Syberii). Jego mięso po spożyciu powoduje halucynacje, ponieważ ma wysoką zawartość N-tlenku trimetyloaminy.

Korzystałem z Wikipedii.

Filip Buczma, 6b

- Zdjęcie rekina autorstwa NOAA Okeanos Explorer Program - <http://oceanexplorer.noaa.gov/oceanos/explorations/ex1304/dailyupdates/media/aug16.html>, Domena publiczna, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=28162084>
- Zdjęcie rekina autorstwa User:Haplochromis - Praca własna, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=880768>

Marta Korzus, 8b

Stary rok cichutko znika,
a za rogiem nowy fika.
Mruga światłem pierwszej chwili,
jakby mówił: „Bądźmy mili.”
Patrzymy wstecz — wspomnienia płyną,
Uciekają jakby były polną myszą
Trochę radości, trochę troski,
czasem powolny, czasem boski.
w nowym roku — kto to wie?
co się nam spełni, a co nie?
Niech nam nadzieja dopisze,
a los niech lepsze dni pisze.
Stary rok już drzwi zamyka,
nowy biegnie, śmiech przemyka.
trzyma mocno blask nadziei,
Prowadzi światło idei.

Emilia Kucińska, 8b

Przemyślenia Noworoczne

Żegnaj, już nigdy cię nie zobaczę!
Żegnaj i nie martw się, ja za tobą nie zapłacę.
Każdego prędzej czy później taki sam los spotka.
Nikomu nie uda się wyrwać z tego kołowrotka.

Ale ja nie będę tęsknić, łez trwonić.
Bo przyjdzie Nowy Rok z misją: Ludziom życie osłodzić!
Ach, czekają nas nowe przygody, mnóstwo niespodzianek,
Lecz również chwile życiowych rozterek i porażek.

W tych gorzkich realiach świata chcę was troszkę rozweselić,
Życzenia Wam złożyć, miłym słowem się podzielić.
Niech Nowy Rok będzie dla Was okazją do spełnienia marzeń, postanowień noworocznych,
Dalszą drogą do osiągnięcia sukcesu.

Mam dla Was na koniec radę: Zamiast patrzeć w dół, na ziemię, spójrzcie w górę, na niebo.
Bo nieważne, czy jest cicho, jasno,
czy też głośno i ciemno.
Spójrz w górę, a dowiesz się, jak ważne jest to, jak wygląda nasza codzienna szarość...

Źródło ilustracji: <https://pixabay.com.pl/> (darmowa grafika)

Przepis na pancakes

Cześć! Jestem Emilia. Mam 12 i chodzę do klasy 6B. Bardzo lubię sport oraz lubię gotować, a to jest jeden z moich przepisów:

Składniki:

- szklanka mąki
- cukier waniliowy
- proszek do pieczenia
- 2 jajka
- dwie łyżki masła
- dwie łyżki cukru
- ½ szklanki mleka

Sposób przygotowania:

1. Oddziel żółtko od białka i daj do dwu osobnych misek,
  2. Ubij białka ze szczyptą soli na jednolitą, puszystą pianę.
  3. Do ubitej piany dosyp dwie łyżki cukru i jedną cukru waniliowego, znowu ubij.
  4. W osobnej misce lekko połącz mikserem żółtka, dolewając stopniowo mleko.
  5. Do ubitych żółtek przecedź szklankę mąki i całość dobrze ubij.
  6. Gdyby żółtka były zbyt gęste, dodaj trochę mleka.
  7. Dodaj żółtka do białek.
  8. Dobrze wymieszaj.
  9. Dodaj ½ łyżeczki proszku do pieczenia.
  10. W małym rondelku roztop dwie łyżki masła.
  11. Dolej roztopione masło do ciasta.
  12. Ubij trzepaczką,
  13. Na patelni rozsmaruj trochę masła i włącz gaz.
  14. Wylej niewielką ilość ciasta na patelnię.
  15. Gdy ciasto zrumieni się, odwróć je na drugą stronę, podsmaż.
- Wyłącz gaz i ciesz się pysznymi naleśnikami!

Emilia Kamińska-Gańczarczyk, 6b

Przepis na cynamonki

Cześć! Jestem Zuza i ostatnio zainteresowałam się kuchnią i pieczeniem różnych słodkości. 😊 Dziś Wam pokażę, jak zrobić przepyszne cynamonki w domu.

Składniki

Na ciasto:

- 1 jajko 🥚
- 2 żółtka
- 100 g masła pokrojonego na kawałki 🧈
- 50 g cukru
- 1 łyżeczka cukru waniliowego
- 40 g świeżych drożdży
- 150 g mleka 🥛
- 500 g mąki pszennej
- 1 łyżeczka soli 🧂

Na nadzienie:

- cała kostka miękkiego masła
- 4 łyżki cukru trzcinowego 🍯
- całe opakowanie cynamonu (ok. 15 g)

Na sos:

- 60 g masła
- ok. 250 g serka kremowego typu Philadelphia
- 150 g cukru pudru

Przygotowanie – krok po kroku.

Ciasto:

Najpierw robimy ciasto. Do miski wrzucamy jajko, dwa żółtka, masło pokrojone na kawałki, cukier, cukier waniliowy, pokruszone drożdże i mleko. Wszystko mieszamy, aż ładnie się połączy. Potem dodajemy mąkę i szczyptę soli i jeszcze raz wyrabiamy. Gotowe ciasto odkładamy na 30 minut, żeby spokojnie wyrosło.

Nadzienie:

Bierzemy kostkę miękkiego masła, cukier trzcinowy i cynamon i mieszamy, aż powstanie gładka, pachnąca masa.

Formowanie cynamonek:

Po pół godzinie ciasto jest wyrośnięte, więc rozwałkowujemy je na grubość 3–5 mm i smarujemy przygotowanym masłem z cynamonem. Kroimy na paski około 5 cm, zwijamy każdy w ślimaka 🌀 i układamy na blaszce. Smarujemy roztrzepanym jajkiem, żeby ładnie się zarumieniły w piekarniku. Pieczemy w 180°C przez 15–20 minut.

Sos:

Roztapiamy masło, dodajemy serek kremowy i cukier puder, mieszamy wszystko, aż powstanie kremowy sos i polewamy nim lekko przestudzone cynamonki. 😊

I gotowe! Są mięciutkie, słodkie, pachną cynamonem i serio, nie da się im oprzeć!

Smacznego! 🍰

Zuzanna Nawrocka, 7a

Zdjęcia z archiwum autorki.

Przepis na ciasteczka brownie

Hej, nazywam się Anastazja i od dawna piekę i gotuję. Lubię eksperymentować w kuchni i próbować nowych przepisów. Dziś chcę się podzielić z Wami jednym z nich!

Składniki :

- 2 jajka
- 150g brązowego cukru
- 85g mąki pszennej
- 270g czekolady ciemnej lub mlecznej w zależności od tego, jaką lubisz :)
- 1/2 łyżeczki soli
- 1/2 łyżeczki proszku do pieczenia
- 50g masła

Przygotowanie :

1. Czekoladę z masłem roztopiamy na błyszczącą i lejącą masę. Z gęstej i matowej nie wyjdzie złocista skórka ciastek.
2. Jajka z cukrem, proszkiem do pieczenia i solą mieszamy do połączenia.
3. Do jajecznej masy wlewamy rozpuszczoną czekoladę (wszystkie składniki muszą być w podobnej temperaturze). Po wymieszaniu dodajemy mąkę i ponownie mieszamy do połączenia.
4. Pieczemy w 150°C, włączamy termoobieg na 12 minut. Ciastka po upieczeniu są bardzo miękkie, wyglądają jak niedopieczone, ale po kilku minutach twardnieją.

SMACZNEGO!

Zdjęcie z archiwum autorki.

Anastazja Pieczonka, 7a

Przepis na babeczki czekoladowe

Cześć!

Mam na imię Milena i bardzo lubię piec przeróżne słodkości. W wolnym czasie często eksperymentuję w kuchni, a moim ulubionym przepisem są babeczki czekoladowe. Lubie je robić, bo są szybkie, proste i zawsze wychodzą. Moim hobby jest też taniec i harcerstwo. Dzisiaj chciałabym podzielić się przepisem, który naprawdę polecam.

Składniki:

- 2 szklanki mąki
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia
- 0,5 szklanki cukru
- 2 łyżeczki cukru waniliowego
- 2 łyżki kakao
- 0,5 tabliczki gorzkiej czekolady
- 1 jajko
- 0,5 szklanki oleju
- 1 szklanka mleka

Suche składniki mieszamy razem w misce. Osobno mieszamy mokre składniki: jajko, olej oraz mleko. Następnie dodajemy mokre do suchych i mieszamy aż do połączenia się wszystkich składników (nie dłużej). Ciasta nie należy długo mieszać, bo gotowe babeczki nie będą puszyste, tylko zbite. Do dobrze wymieszanej masy dodajemy pokrojoną w małe kawałki gorzką czekoladę i jeszcze raz krótko mieszamy.

Nastawiamy piekarnik na 200 stopni, metalową formę do muffinek wykładamy papierowymi papilotkami. Jeśli nie mamy papilotek, foremki możemy wysmarować masłem i wysypać bułką tartą.

Wypełniamy foremki ciastem do wysokości około 1 cm, zostawiając miejsce babeczkom, żeby wyrosły. Można to zrobić zwykłą łyżką, ale jeśli macie w domu łyżkę do lodów, nadaje się do tego jeszcze lepiej. Dzięki niej nakładanie przebiega bardzo sprawnie i mniej masy ląduje poza blaszką 😊.

Blachę wstawiamy do nagrzanego piekarnika na około 20 – 25 minut.

Smacznego !

Milena Kawka 6b

Źródło ilustracji: <https://pixabay.com.pl/> (darmowa grafika)

Przepis na chlebek bananowy

Cześć, nazywam się Laura, od czasu do czasu lubię gotować, dlatego napisałam szybki a zarazem smaczny przepis na chlebek bananowy.

Składniki:

- 80g masła, (miękkiego i pokrojonego)
- 350g bananów, dojrzałych (ok.4 szt, pokrojonych na kawałki)
- 2 jajka w temp. pokojowej
- 100g maślanki w temp. pokojowej
- 100-150g cukru
- 240g mąki pszennej
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia
- 1 łyżeczka sody oczyszczonej
- 1 szczypta soli

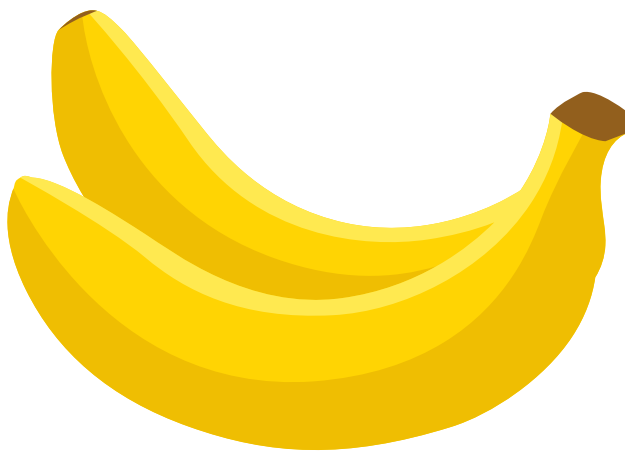
DODATKOWO:

Można dodać 2 łyżeczki naturalnego ekstraktu z wanilii lub do smaku można również posypać całość wiórkami kokosowymi i dodać trochę miodu.

Sposób przygotowania:

1. Rozgrzać piekarnik do temp. 180C. Formę keksową (dł.25cm) natłuścić masłem.
  - 2.Przełożyć do przygotowanej formy, piec 50-60min (180C) lub do momentu, aż patyczek włożony w ciasto będzie suchy. Pozostawić w formie do ostudzenia na ok. 30 min.
- Koniecznie spróbujcie!

Laura Tomaszek, 7a

Źródło ilustracji: <https://pixabay.com.pl/> (darmowa grafika)

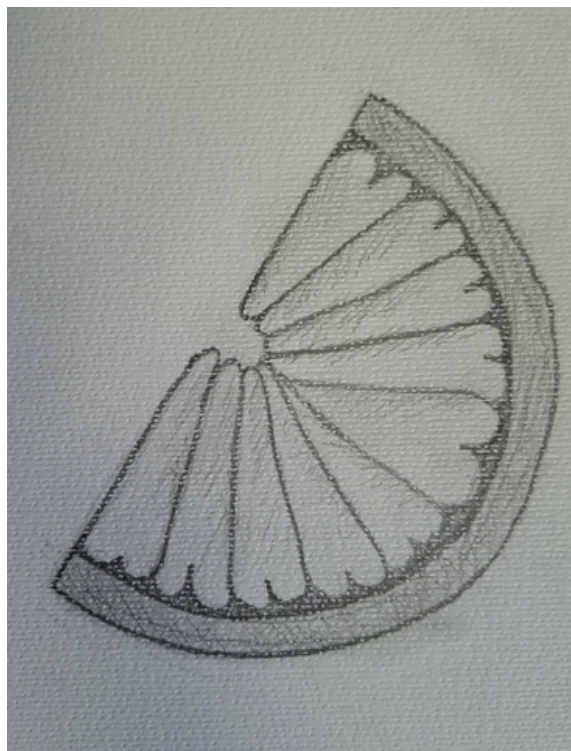
Kącik plastyczny

Daria Druzhinina, 8b:

Karolina Kazior, 7a:

New Year's Resolutions

T	E	V	A	L	U	A	T	E	U	A	M	E	W
D	M	E	V	A	R	B	O	A	V	B	E	E	I
E	I	G	O	A	L	I	A	S	N	D	R	E	N
T	A	T	B	A	E	T	T	E	G	R	A	T	C
E	L	H	J	E	A	C	H	I	E	V	E	P	O
R	C	T	E	V	Y	R	E	V	O	C	S	I	D
M	O	G	C	O	E	S	O	P	R	U	P	H	T
I	R	N	T	R	R	E	A	C	H	E	O	O	H
N	P	E	I	P	A	I	L	B	E	H	E	P	U
A	F	R	V	M	P	O	S	I	T	I	V	E	R
T	O	T	E	I	M	E	A	N	I	N	G	T	E
I	C	S	U	E	L	B	A	N	I	A	T	T	A
O	U	P	L	A	N	R	E	S	U	L	T	S	G
N	S	A	I	A	S	A	T	T	I	T	U	D	E

Oprac. p. Anna Kruczała

Cześć, mam na imię Tomek. Bardzo lubię różne, nietypowe święta. Swoją wiedzę na ten temat podzielę się z Wami.

Styczeń

16 stycznia

Dzień Pikantnych Potraw

To święto wszystkich, którzy lubią zjeść coś pikantnego. W tym dniu nie załujcie sobie pieprzu, czosnku czy chilli.

17 stycznia

Światowy Dzień Pizzy

Ten dzień obchodzimy od 2018 roku. Na dzień obchodów wybrano dzień świętego Antoniego. Święto pochodzi z Włoch, jak i sama pizza. Bardzo lubię pizzę, a Wy?

18 stycznia

Dzień Kubusia Puchatka

Ten dzień przypada w urodziny Alana Alexandra Milne'a, autora kultowej bajki. Kubuś Puchatek i jego przyjaciele ze Stumilowego Lasu do dziś bawią dzieci na całym świecie.

Luty

1 lutego

Dzień Gummy do Żucia

Guma do żucia ma wiele pozytywnych właściwości, na przykład: odświeża oddech, oczyszcza zęby, a nawet uspokaja. No i jest niedroga. Lubię żuć gumę, a Wy?

11 lutego

Europejski Dzień Numeru Alarmowego 112

Numer 112 to numer alarmowy, który obowiązuje we wszystkich krajach europejskich. Obyśmy nigdy nie musieli z niego skorzystać, bo oznaczałoby to, że mamy jakieś kłopoty. To święto ma na celu rozpowszechnianie wiedzy na temat numeru alarmowego i korzystania z niego we właściwy sposób.

17 lutego

Dzień Kota

Kot został udomowiony prawie 10 tysięcy lat temu, a w 1990 roku we Włoszech doczekał się swojego święta. Koty są urocze i bardzo je lubię.

Korzystałem ze strony: <https://www.kalbi.pl/>

Tomasz Drzewiecki, 4a

HUMOREK SZKOLNY

Wacek mówi do taty: -Tato, muszę chyba iść do okulisty. -Dlaczego, synku? -Bo od miesiąca nie widziałem kieszonkowego.	-Mamo..- odzywa się Antoś. -Tak, synku.. -Czy jak zadzwonię na policję i powiem, że jestem głodny, to oni przyślą mi posiłki?	Jaś po raz pierwszy pije kwaśne mleko i mówi: -Mamo, ta krowa musiała być przeterminowana.
Na święta do rodziny Kazia przyjechała babcia. Po Wigilii babcia szykuje się do spania. -Babciu, na czym ty śpisz w swoim domu?- pyta Kazio. -Jak to? Tatuś mówił, że babcia śpi na pieniądzach.	-Cześć tato, wróciłem! - woła do ojca syn, wchodząc do domu. Ojciec siedzący przy komputerze, nie odwracając wzroku od monitora, pyta: -A gdzie byłeś? -W wojsku, tato...	Dziadek siedzi z wnuczką w pokoju i mówi: -Kasiu! Kiedy byłem w twoim wieku, muzyka była bardziej melodyjna niż dzisiaj. -Dziadku, To nie muzyka, tylko mama w kuchni włączyła mikser.

Wyszukała i wyboru dokonała Olivia Kubasiak-Wróbel z 5c.

Skład redakcji:

Filip Buczma, Miłosz Dereszewski, Daria Druzhinina, Tomasz Drzewiecki, Martyna Grabska, Zofia Heczko, Kamieńska-Gańczarczyk Emilia, Milena Kawka, Karolina Kazior, Marta Korzus, p. Anna Kruczała, Olivia Kubasiak-Wróbel, Emilia Kucińska, Zuzanna Nawrocka, Anna Obszańska, Gabriela Obszańska, Anastazja Pieczonka, Olga Szymlak, Laura Tomaszek, Gabriela Waszek.

Opiekun: p. Magdalena Górecka.

O poprawność językową zadbała: p. Magdalena Nabielec.

Adres: Szkoła Podstawowa nr 37 im. Mariusza Zaruskiego w Bielsku-Białej, ul. Doliny Miętusiej 5, 43-316 Bielsko-Biała, tel. 33 816 31 36. Gazetka "Szkolne Echo" ukazuje się co dwa miesiące na stronie internetowej szkoły oraz w formie papierowej dostępnej w obu bibliotekach i pokojach nauczycielskich oraz w sekretariacie SP 37.